

Beantwoording schriftelijke vragen

Aan de leden van gemeenteraad Montfoort

Zaaknummer	472924
Onderwerp	Beantwoording schriftelijke vragen ICT-migratie en digitale autonomie
Portefeuillehouder	Rob Jonkers
Datum	1 april 2025

Geachte raadsleden,

Op 14 maart 2025 heeft raadslid de heer P.M. Pennarts namens de fractie Progressief Akkoord schriftelijke vragen gesteld op grond van artikel 5.32 van de 'Verordening voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Montfoort'. Deze vragen gaan over: ICT-migratie en digitale autonomie.

Hierbij ontvangt u de gestelde vragen en onze antwoorden hierop.

1. Is de gemeente Montfoort zich bewust van de risico's die in het Kamerdebat naar voren zijn gebracht met betrekking tot de strategische afhankelijkheid van Amerikaanse cloudleveranciers?

Antwoord:

Ja, de gemeente is zich hiervan bewust. Voor het inkopen van leveringen en diensten worden de gemeentelijke Inkoopvoorwaarden volgens de GIBIT¹ (VNG) toegepast. Het inkoopbeleid van de gemeente Montfoort voor ICT-producten is, dat deze bij voorkeur als cloud dienst (of SaaS-oplossing) afgenomen worden en dat de leverancier de bijbehorende cloud dienst altijd vanuit Nederland of Europa, volgens de lokaal geldende wetgeving aanbiedt.

2. Heeft de gemeente al een risicoanalyse uitgevoerd over de afhankelijkheid van buitenlandse ICT-dienstverleners voor haar eigen vitale infrastructuur en gegevensbeheer? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Nee, de gemeente Montfoort heeft geen risicoanalyse uitgevoerd over de afhankelijkheid van buitenlandse ICT-leveranciers voor haar eigen vitale infrastructuur. Er is in samenwerking met ICT Gouwe-IJssel een risicoanalyse uitgevoerd voor Microsoft Teams (M365). Hiervoor is de risicoanalyse van het Rijk als basisdocument gebruikt.

¹ GIBIT staat voor Gemeentelijke Inkoop bij IT Toolbox. De Toolbox bevat onder andere inkoopvoorwaarden, kwaliteitsnormen en checklisten, die gemeenten helpen bij het professionaliseren van de inkoop van ICT-diensten en – producten. En die IT marktpartijen faciliteren.

Voor overige Microsoft producten stemt de gemeente Montfoort de inrichting af met ICT Gouwe IJssel en de gemeente Montfoort volgt verder de richtlijnen van de VNG.²

3. Hoe ziet het huidige ICT-beleid van de gemeente Montfoort eruit met betrekking tot cloudoplossingen en data-soevereiniteit?

Antwoord:

De gemeente heeft als beleid dat wij voor oplossingen in de cloud kiezen tenzij de servers waarop de applicatie draaien in een Europa staan. Zie het antwoord bij vraag 1.

4. Heeft de gemeente op dit moment contracten met Amerikaanse cloudproviders zoals Microsoft, Google of Amazon voor cruciale digitale diensten? Zo ja, overweegt de gemeente om deze afhankelijkheid te verminderen?

Antwoord:

Wij maken gebruik van de Microsoft en Amazon cloud op Europees grondgebied. De contracten zijn afgesloten volgens de GIBIT inkoopvoorwaarden, waarbij onder andere rekening wordt gehouden met Europese wet- en regelgeving en de AVG. De bedrijven achter de cloudoplossingen zijn van Amerikaanse origine.

De gemeente Montfoort zet de onderstaande stappen om de afhankelijkheid van Amerikaanse cloud bedrijven te verminderen:

- De applicaties voor burgerzaken, begraven, datadistributie en financiën staan deels geïnstalleerd bij ICT Gouwe IJssel en deels in de cloud van Centric. Zoals bekend is Centric een Nederlands bedrijf waardoor deze applicaties op Nederlands grondgebied staan.
- Door ICT Gouwe IJssel is de gehele ICT omgeving redundant uitgevoerd; hierdoor wordt ervoor gezorgd dat er bij een grote storing uitgeweken kan worden naar een alternatieve locatie. De uitwijk wordt regelmatig getest. Door deze maatregel en de controle op back-ups is het mogelijk om in geval van uitval van Microsoft producten alternatieven in te zetten voor bijvoorbeeld mail en agenda's, word documenten, spreadsheets en presentaties.
- Voor het Zaaksysteem is er een escrow³ regeling afgesloten; dit betekent dat gemeente Montfoort bij een grote verstoring of bij het niet beschikbaar zijn van de software de beschikking houdt over de eigen data, documenten en gegevens.

5. Wordt bij toekomstige aanbestedingen rekening gehouden met de risico's van vendor lock-in en strategische afhankelijkheid, zoals benoemd in het Kamerdebat?

Antwoord:

De gemeente Montfoort houdt rekening met de risico's van een mogelijke vendor lock-in. Zoals hierboven in punt 4 aangegeven wordt er voor kern applicaties daarnaast gekeken naar alternatieve mogelijkheden of "verzekeringen" (escrow).

² Zie ook: <https://vng.nl/kennisbank-grip-op-informatie/m365-scenarios-praktische-antwoorden-en-tips>

³ Voor lokale overheden is het een verplichting om voor kritische applicaties een escrow regeling af te sluiten. Met deze regeling kan de dienstverlening niet in het geding komen in geval van een systeemuitval.

6. Heeft de gemeente plannen om in lijn met Common Ground te verkennen of een overstap naar Europese alternatieven zoals Nextcloud en OpenDesk haalbaar is?

Antwoord:

De gemeente Montfoort volgt de ontwikkelingen, maar deze zijn nog niet voldoende uitgewerkt om al over een overstap na te denken.

7. In het Kamerdebat werd opgemerkt dat de VNG geen problemen ziet met de huidige afhankelijkheid van Amerikaanse cloudleveranciers. Deelt het college deze mening, of ziet Montfoort wel risico's?

Antwoord:

Zie hiervoor het antwoord bij nummer 4.

8. Heeft de gemeente Montfoort contact gehad met de VNG of andere gemeenten over dit onderwerp? Wordt er binnen de regio nagedacht over een gezamenlijke strategie?

Antwoord:

Ja dit stemt de gemeente Montfoort af met ICT Gouwe-IJssel en de overige deelnemers in de samenwerking. Verder volgt de gemeente Montfoort de ontwikkelingen bij de VNG.⁴

9. Gezien het feit dat de Kamer 'vertrouwelijk geïnformeerd' wordt over het afbouwen van strategische afhankelijkheden, is het college bereid om transparant te communiceren over de stappen die Montfoort hierin zet?

Antwoord:

Ja hiertoe is het college bereid.

10. Welke concrete stappen overweegt de gemeente Montfoort op korte termijn te nemen in afwachting van het nieuwe nationale cloudbeleid en de Nederlandse Digitaliseringsstrategie?

Antwoord:

Het inkoopbeleid van de gemeente Montfoort voor ICT-producten is, dat deze bij voorkeur als cloud dienst (of SaaS-oplossing) afgenomen worden en dat de leverancier de bijbehorende cloud dienst vanuit Nederland of Europa volgens de lokaal geldende wetgeving aanbiedt⁵.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN MONTFOORT

⁴ Zie ook: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/digitaal/nederlandse-cloudsector-pleit-voor-europees-tenzij-beleid>

⁵ Zie ook: <https://vng.nl/nieuws/gezamenlijk-werken-aan-een-veilige-public-cloudinrichting>

de secretaris

M.H. van der Veer

de burgemeester

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong